

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно а) „Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Дългосрочен план за действие за по-добро изпълнение и ефективно прилагане на правилата на единния пазар“

[COM(2020) 94 final]

б) „Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Установяване и преодоляване на пречките пред единния пазар“

[COM(2020) 93 final]

(2020/C 364/16)

Докладчик: **Gerardo LARGHI**

Съдокладчик: **Gonçalo LOBO XAVIER**

Сезиране	а) Европейска комисия, 22.4.2020 г. б) Европейска комисия, 22.4.2020 г.
Правно основание	а) и б) член 304 от Договора за функционирането на Европейския съюз
Компетентна секция	„Единен пазар, производство и потребление“
Приемане от секцията	25.6.2020 г.
Приемане на пленарна сесия	16.7.2020 г.
Пленарна сесия №	553
Резултат от гласуването („за“/„против“/„въздържал се“)	212/2/5

1. Заключение и препоръки

1.1. Европейският икономически и социален комитет (ЕИСК) приветства съобщението на Комисията „Дългосрочен план за действие за по-добро изпълнение и ефективно прилагане на правилата на единния пазар“⁽¹⁾.

1.2. ЕИСК проявява готовност да подкрепи и одобрява съобщението на Комисията относно „Установяване и преодоляване на пречките пред единния пазар“⁽²⁾.

1.3. Комитетът счита, че недостатъчното или неподходящото прилагане на правилата на ЕС прекалено дълго време е било ахилесовата пета на правото на Съюза и поради това той не се е справил с много случаи на измами и незаконно поведение. Прилагането на правото на ЕС е от съществено значение за изграждането на доверието на предприятията и потребителите и за гарантиране, че единният пазар предоставя своя пълен потенциал на предприятията, служителите и потребителите.

1.4. ЕИСК счита, че, за да бъде ефективна, една стратегия за изпълнение трябва: 1) да се основава на силно партньорство, в което участват всички съответни заинтересовани страни; 2) да позволява по-тясно сътрудничество на европейско равнище между съществуващите мрежи за правоприлагане, за да се гарантира, че се обръща внимание на проблемите, които засягат едновременно няколко сектора; 3) да разработва стратегии и средства за насочване към широкообхватни нарушения в ЕС, когато може да бъде предприето едно единствено ефективно и прозрачно действие за прилагане, за да бъдат защитени всички заинтересовани страни и да се осигури транснационално прилагане на законодателството; 4) да използва потенциала на новите технологии.

⁽¹⁾ COM(2020) 94 final.

⁽²⁾ COM(2020) 93 final.

1.5. ЕИСК настоятелно призовава Комисията да включи в плана за действие ясно определена роля за участниците от гражданското общество, предприемачите, работниците и потребителите.

1.6. ЕИСК подкрепя напълно идеята на Европейската комисия за превръщане на мрежата за решаване на проблеми в рамките на вътрешния пазар (SOLVIT) в ефективен инструмент за премахване на неоправданите пречки пред единния пазар по подразбиране, но е важно SOLVIT да бъде оборудвана с по-структурирана процедура за препращане на важните случаи към Комисията и за работа във всички сектори и области на политиката.

1.7. ЕИСК приветства инициативата за **подобряване на предварителната оценка на ограничителните мерки в съответствие с Директивата за проверка на пропорционалността** ⁽³⁾. Участието на заинтересованите страни по време на „проверката за пропорционалност“ би трябвало да бъде по-скоро правило, а не изключение.

1.8. Единната цифрова платформа е един от начините да се отговори, с помощта на цифровите технологии, на нуждите на предприятията и потребителите от онлайн информация. Единните звена за контакт ще бъдат бързо интегрирани в единната цифрова платформа, така че предприятията и потребителите ще могат да се обръщат само към едно място за помощ и информация.

1.9. ЕИСК подкрепя призива на Комисията към Европейския парламент и Съвета да приемат предложението за прилагане на Директива 2006/123/ЕО относно услугите на вътрешния пазар, за установяване на процедура за нотификация за разрешителни режими и изисквания, свързани с услугите ⁽⁴⁾.

1.10. Комитетът подчертава, че свързаната с разпространението на COVID-19 криза създава сериозен риск за единния пазар, по-специално, че различията между държавите от ЕС по отношение на икономическото развитие, социалните гаранции и нивата на просперитет биха могли да се увеличат след края на пандемията.

1.11. ЕИСК отбелязва, че независимо от реалните постижения на единния пазар, дружествата и потребителите все още са изправени пред твърде много пречки.

1.12. Комитетът одобрява плана за действие на Комисията, според който „наличието на истинско партньорство между различните участници на европейско и национално равнище, отговарящи за изпълнението и правоприлагането, ще бъде от основно значение за преодоляването на някои от съществуващите пречките пред единния пазар“.

1.13. Поради това ЕИСК настоятелно призовава Комисията да използва новата стратегия за прилагане на правилата на единния пазар, за да изгради стабилна рамка за сътрудничество, която включва всички заинтересовани страни, които участват в прилагането на правото на ЕС. Наред с другото, организациите би трябвало в пълна степен да участват в работата на обявената Работна група по въпросите на правоприлагането във връзка с единния пазар (РГПЕП), която би трябвало да служи като форум за обсъждане на проблемите на хоризонталното правоприлагане.

1.14. ЕИСК счита, че правоприлагането е основно хоризонтален проблем и следователно не би трябвало да бъде разглеждано изолирано. От съществено значение е работният процес да бъде по-добре организиран и рационализиран между различните мрежи за правоприлагане и да се улесни обменът на информация и добри практики между тях.

1.15. Регламентът за сътрудничество в областта на защита на потребителите (СОЗП) помогна за изграждането на мост между организациите на гражданското общество и правоприлагащите органи чрез по-добро признаване на тяхното сътрудничество. Все пак, макар и положителна тази рамка продължава да бъде непълна и изисква допълнително подобряване, например по отношение на бързината, с която се реагира на сигнали на гражданите.

1.16. ЕИСК счита, че за да се помогне за наблюдението на пазарите могат да бъдат използвани данни и изкуствен интелект. Затова Комитетът счита, че тези цифрови инструменти би трябвало да бъдат разработени на равнището на ЕС и споделяни от всички заинтересовани страни.

1.17. Днес правоприлагащите органи са изправени пред разпространение на непочтени практики на единния пазар, а същевременно работата им често е предмет на строги бюджетни ограничения. В този контекст Комитетът призовава за по-добро използване на ограничените ресурси, по-добра координация между съществуващите мрежи, разработване на нови полезни взаимодействия между всички участници и нови инструменти, основани на нови технологии, които могат да допринесат за ефективното прилагане на правото на ЕС.

⁽³⁾ ОВ L 173, 9.7.2018 г., стр. 25.

⁽⁴⁾ COM(2016) 821 final.

2. Относно съобщението „Дългосрочен план за действие за по-добро изпълнение и ефективно прилагане на правилата на единния пазар“ (COM (2020) 94 final) — INT/899

2.1. Предизвикателства пред единния пазар

2.1.1. Единният пазар е в сърцевината на европейския проект и осигури по-лесен живот на европейските потребители и предприятия. Един функциониращ единен пазар би трябвало да дава възможност на гражданите на ЕС да се възползват от по-голям избор от услуги и продукти и от по-добри възможности за трудова заетост. Единният пазар би трябвало да стимулира търговията и конкуренцията и е от основно значение за постигането на екологичната, промишлената и цифровата трансформация на ЕС.

2.1.2. За да се постигне това, Европа трябва да установи основани на критерии приоритети и да действа въз основа на добре установени критерии към ясни политически насоки, като се даде абсолютен приоритет на хората.

2.1.3. С цел засилване на сътрудничеството във връзка с прилагането на правилата на единния пазар Европейската комисия обявява създаването на съвместна Работна група по въпросите на правоприлагането във връзка с единния пазар (РГПЕП), чиято роля е да оценява степента на съответствието на националното право с правилата на единния пазар, да приоритизира пречките, по които следва най-неотложно да се работи, да взема мерки във връзка със свръхрегулирането, да обсъжда проблемите на хоризонталното правоприлагане и да следи изпълнението на настоящия план за действие. В това отношение РГПЕП би трябвало да определи ясни критерии, за да реши кои са най-неотложните за премахване пречки според тяхната икономическа стойност.

2.1.4. Комисията възнамерява да използва също и превантивни механизми с цел: избягване на нови пречки пред предоставянето на услуги в рамките на единния пазар; подобряване на капацитета за откриване на случаите на несъответствие с изискванията; създаване на платформа за онлайн правоприлагане (лаборатория за електронно правоприлагане) за споделяне на информация за незаконни и несъответстващи на изискванията промишлени и потребителски продукти; определяне на единен европейски информационен портал за достъп за органите за контрол на хранителни продукти и портала за митническо обслужване на едно гише, чието израждане предстои; осигуряване превръщането на Информационната система за вътрешния пазар (ИСВП) в инструмент по подразбиране; създаване на инструмент, за се даде възможност на гражданите и предприятията да докладват анонимно за регулаторните препятствия, с които се сблъскват при упражняването на правата си в рамките на вътрешния пазар; подобряване на правоприлагането във връзка със законодателството на ЕС в областта на агрохранителната верига (включително здравето на животните и на растенията); оценяване на интегрирането на съществуващите структури (като например Мрежата за сътрудничество в областта на защитата на потребителите, Мрежата на ЕС за съответствието на продуктите или обсерваторията на Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO) и лаборатория, финансирана по линия на Програмата за единния пазар или на програма „Цифрова Европа“ с цел тестване и прилагане на съвременни ИТ решения; засилване на борбата с фалшифицираните и незаконните продукти, включително продукти, които се произвеждат или сглобяват от вносни компоненти на територията на ЕС, и разширяване на настоящия мандат на OLAF; засилване на правоприлагането в рамките на агрохранителната верига; разработване на системи за етикетиране и проследимост чрез насърчаване на използването на цифрови инструменти за извършване на по-целенасочен контрол по външните граници и на територията на ЕС; превръщане на SOLVIT в основен инструмент за решаване на спорове във връзка с единния пазар; рационализиране на процедурите за разглеждане на случаите, провеждане на предварителна оценка на жалбите в срок от два месеца, за да бъдат установени следващите стъпки; и използване на системата EU Pilot при спазване на ясно определени условия и срокове, за случаи, за които изглежда постижимо намирането на бързо решение в кратък срок.

2.2. Общи бележки

2.2.1. ЕИСК счита, че доизграждането и ефективното прилагане на единния пазар са от първостепенна важност, тъй като той е средство за постигане на политическите цели, залегнали в учредителните документи на Европейския съюз, а не самоцел.

2.2.2. Установените в съобщението основни пречки са: регулаторни решения на равнището на ЕС и на национално равнище, транспониране, изпълнение и прилагане на законодателството, административен и практически капацитет в държавите членки, обща стопанска среда и условия за потребителите, както и първопричини, несвързани с обществената политика, като например езика и културата.

2.2.3. Превръщане на SOLVIT в основен инструмент: ЕИСК подкрепя целта да се гарантира, че процедурите на SOLVIT ще се превърнат в инструмент по подразбиране за премахване на неоправданите пречки пред единния пазар. SOLVIT обаче има на разположение само диалог и „мека“ сила и освен това не може да бъде използвана паралелно на съдебни спорове. Системата на SOLVIT се нуждае от по-структурирана процедура за препращане на важните случаи към Комисията. В същото време е важно SOLVIT да работи във всички сектори и области на политиката.

2.2.4. Подобряването на предварителните оценки на ограничителните мерки съгласно Директивата за проверка на пропорционалността⁽⁵⁾ е мярка, която е много уместна. Въпреки това Комисията би трябвало да предостави структурирана помощ и насоки на държавите членки относно това как да извършват предварителни оценки на пропорционалността на новопланираното национално регулиране на професиите в съответствие с Директивата за проверка на пропорционалността. Освен това, участието на заинтересованите страни по време на „проверката за пропорционалност“ би трябвало да бъде по-скоро правило, а не изключение.

2.2.5. Получаване на информация и административни процедури: единната цифрова платформа е един от начините да се отговори, с помощта на цифровите технологии, на нуждите на предприятията и потребителите от онлайн информация, но в съответствие със съществуващото законодателство в областта на единния пазар държавите членки трябва също така да информират предприятията чрез единните звена за контакт. Различни текстове от законодателството на ЕС предвиждат централизиране на единните звена за контакт. Те ще бъдат бързо интегрирани в единната цифрова платформа, така че предприятията и потребителите ще могат да се обръщат само към едно място за помощ и информация. Предприятията би трябвало да получават само един координиран отговор.

2.2.6. В момента ЕС е разтърсен до самите си основи както от външни фактори като текущата пандемия, която причини много смъртни случаи и насади паника, тласкайки цялата икономика на ЕС в рецесия, така и от вътрешни фактори като липсата на онази вълна от солидарност, която доведе до създаването на Съюза. Затова си задаваме въпроса — какво е необходимо за създаването на единен пазар, който не е просто техническо или законодателно начинание, преосмисляйки целия модел на европейския проект. Напълно разумно е да се интересуваме дали обединена Европа — както някои са си я представяли, много са се борили да я изградят, а други са се заели да я разрушат малко по малко, поне след отхвърлянето на конституцията на ЕС — ще бъде все още тук през 2050 г. и след това като модел на свобода, маяк на културата, защитник на мира, подкрепяща доброжелателството между народите и защитаваща равните възможности за мъжете и жените в един свят без дискриминация или бариери.

2.2.7. Горното е още по-вярно в това особено трудно време, когато Европа се задушава от продължителна криза, която е по-скоро системна, а не предизвикана от настоящото състояние на икономиката — това не е просто икономическа и финансова криза, но и криза на социални и културни ценности. Голям брой граждани считат, че единственото надеждно решение е да се изостави чисто паричният и икономически подход в полза на един истински политически Съюз.

2.2.8. ЕИСК счита, че кризата с COVID-19, която засегна всички европейски държави, изисква преосмисляне на цялата система, не само в организационен смисъл, но и да се генерират нови идеи и да се разработят нови бизнес модели.

2.2.9. Системите за гражданска защита не проработиха във всяка държава за справяне с кризата. Напротив, на много места тези системи се провалиха — нито централните правителства, нито общините, нито гражданите показаха, че са готови за извънредна ситуация, а реакциите често бяха бавни и скъпи, и понякога объркващи.

2.2.10. Беше очевидно, че в някои области Европа зависи от трети държави — ситуация, която изисква преосмисляне на определени основи на Европейския съюз, който трябва да покаже капацитета да реагира и да се реорганизира. Общинските, регионалните и държавните обществени поръчки и подкрепата за местните доставчици ще изискват особено внимание — обществените поръчки трябва да се превърнат в гаранция за икономическа сигурност.

2.2.11. Диктуваната от пазара стандартизация изпълнява важна роля съгласно „новия подход“, прилаган не само към продуктите, но и към услугите.

2.2.12. Би трябвало да се направи точна оценка на необходимостта от мерките, които ще бъдат приети, както и на тяхната ефикасност и въздействие, така че, когато се регулират услугите, тези, свързани с единния пазар, да бъдат ясно разграничени от останалите услуги.

2.2.13. ЕИСК изразява съгласие с Комисията относно значението на всички мерки, предназначени да насърчават разработването, въвеждането и прилагането на законодателството на ЕС на единния пазар. Области като стоките и услугите, обществените поръчки, надзора на пазара, дружественото право, договорното и извъндоговорното право, борбата срещу изпирането на пари, свободното движение на капитали, финансовите услуги и конкуренцията, както и разработването на механизми за управление, изискват спешно създаването на единен пазар, който зачита правата на отделните лица, производителите, работниците и потребителите, без да се подкопава балансираната икономическа активност.

⁽⁵⁾ ОВ L 173, 9.7.2018 г., стр. 25.

2.2.14. ЕИСК призовава справедливият единен пазар да отчита необходимостта от спазване на трудовите, потребителските и екологичните правила в съответствие с предложената наскоро Нова промишлена стратегия за Европа ⁽⁶⁾ и с принципите на кръговата икономика, посочени в програмата на Комисията. Комитетът вече изцяло е одобрил тези принципи и счита, че Европа би трябвало да играе водеща роля в тази област.

2.2.15. ЕИСК подкрепя решението за създаване на Работна група по въпросите на правоприлагането във връзка с единния пазар (РПЕП), съставена от представители на държавите членки и на Комисията, в съответствие с предложенията и препоръките, направени от Комитета по редица поводи ⁽⁷⁾.

2.2.16. ЕИСК подчертава значението на борбата с всеки отделен случай на свръхрегулиране и неправилно прилагане на правилата, които често нарушават правилното функциониране на пазара. ЕИСК отправя настоятелно искане да бъде представен в тази работна група поне като наблюдател.

2.2.17. Както вече е заявил в няколко от предишните си становища ⁽⁸⁾, ЕИСК изразява съгласие с установените от Комисията рискове и забавяния в доизграждането на единния пазар, свързани с разпокъсаност на пазара, несъответствия в приложимите правила, несигурност по отношение на поверителността на данните, безскрупулно и невинаги контролируемо използване на ИТ мрежите, както и факта, че незаконни услуги са на разположение онлайн, предимно поради липсата на правоприлагане чрез данъчно облагане и налагане на санкции от страна на съответните служби на Комисията. ЕИСК препоръчва генералните дирекции на Комисията да решат тези въпроси въз основа на хоризонтален подход.

2.2.18. ЕИСК изразява съжаление, че законодателните актове на ЕС все още не се прилагат ефективно. Европейските граждани трябва да имат правото на съдържателни колективни действия на европейско равнище, което би трябвало да бъде недвусмислено и бързо въведено. Това значително ще помогне за гарантиране, като крайна мярка, на отчетността за неспазване на европейските правила и по този начин ще допринесе за доброволното спазване на тези правила ⁽⁹⁾.

2.2.19. ЕИСК подчертава, че много често самите държави членки нарушават договорените правила на единния пазар или създават и толерират пречки в националното право с цел да създадат допълнителна защита на своя пазар и да извлекат преимущества за националните предприятия. Изгодите много често са краткосрочни, но това вреди на МСП и на стартиращите предприятия, както и на хората и потребителите, които са изложени на риск от несъответстващи на изискванията продукти или имат по-малък избор.

2.2.20. Поради тази причина ЕИСК подкрепя призива на Комисията към Европейския парламент и Съвета да приемат предложението за директива относно нотифицирането на националните правила в рамките на Директивата за услугите ⁽¹⁰⁾. При това споразумението не би трябвало да подкопава съществуващата директива в областта на услугите чрез освобождаване от задължението за уведомяване по отношение на териториалните ограничения (включително градоустройството и териториалното устройство) или чрез отнемане от Комисията на настоящите ѝ правомощия за вземане на решения.

2.3. Специфични бележки

2.3.1. Обхватът на единния пазар означава, че ЕС е в състояние да създаде многостранна, отворена, недискриминационна и основана на правила търговска система. Дружествата от трети държави трябва да спазват правилата на ЕС, за да получат достъп до единния пазар, включително в области като здравеопазване, околна среда, безопасност на храните и на продуктите и защита на потребителите.

2.3.2. ЕИСК одобрява решението на Комисията, с цел да подпомогне развитието на единен пазар, да съчетае вече действащи инструменти с нови инструменти (напр. централен информационен пункт за практически въпроси, които си задават държавните служители в държавите членки, платформи за обмен с държавите членки по модела на платформата, използвана във връзка с директивите в областта на обществените поръчки, и подобрен достъп до информация относно правилата и изискванията за ползвателите посредством единната цифрова платформа).

⁽⁶⁾ COM(2020) 102 final.

⁽⁷⁾ Вж. ОВ С 43, 15.2.2012 г., стр. 14 и останалите, посочени по-горе становища.

⁽⁸⁾ Вж. приложения списък.

⁽⁹⁾ ЕИСК е изготвил няколко становища по този въпрос, в т.ч.: ОВ С 309, 16.12.2006 г., стр. 1, ОВ С 324, 30.12.2006 г., стр. 1, ОВ С 162, 25.6.2008 г., стр. 1, ОВ С 228, 22.9.2009 г., стр. 40 и ОВ С 128, 18.5.2010 г., стр. 97.

⁽¹⁰⁾ COM(2016) 821 final.

2.3.3. Комитетът препоръчва Комисията да добави насоки относно следните принципи:

- а) субсидиарност и „двойна субсидиарност“;
- б) взаимно признаване;
- в) иновации и предпазни мерки;
- г) общия интерес по отношение на определени услуги (напр. банкови и застрахователни).

2.3.4. Комитетът одобрява решението да се акцентира върху обществените поръчки. На администраторите и на бенефициерите на средства от ЕС трябва да се помогне, за да подобрят практиките си за възлагане на обществени поръчки, така че да се осигурят еднакви условия на конкуренция и да се използват обществените поръчки като стратегически инструмент за постигане на основните цели на политиката, като например принципите на кръговата икономика.

3. Относно съобщението „Установяване и преодоляване на пречките пред единния пазар“ (COM (2020) 93 final) — INT/908

3.1. Пречки пред единния пазар

3.1.1. В съобщението на Комисията за установяване и преодоляване на пречките пред единния пазар се акцентира върху 13 основни пречки, като се показва, че те не са само от регулаторно или административно естество, но и от чисто практически характер. При дейността си в ЕС предприятията и потребителите често се сблъскват с няколко ограничения едновременно. Това се отнася особено за малките и средните предприятия (МСП), специалистите и потребителите.

3.1.2. С оглед да предложи възможни решения на равнището както на ЕС, така и на държавите членки, в съобщението са установени пет основни първопричини за пречките: регулаторни решения на равнището на ЕС и на национално равнище, транспониране, изпълнение и прилагане на законодателството, административен капацитет и практики в държавите членки, обща стопанска среда и условия за потребителите, както и първопричини, несвързани с обществената политика, като например езика и културата.

3.1.3. По всичко личи, че понякога държавите членки нарушават договорените правила на единния пазар или създават и толерират пречки в националното право с цел да създадат допълнителна защита на своя пазар и да извлекат преимущества за националните предприятия.

3.2. Общи бележки

3.2.1. ЕИСК отчита факта, че съобщението на Комисията установява оставащите основни пречки пред един истински единен пазар. Тези пречки не са само от регулаторно или административно естество, но и от чисто практически характер, което означава, че при дейността си в рамките на ЕС предприятията и потребителите на практика често се изправят срещу няколко ограничения едновременно. Това оказва отрицателно въздействие по-специално върху МСП и представителите на свободните професии.

3.2.2. ЕИСК счита, че една ефективна стратегия за изпълнение трябва: 1) да се основава на силно партньорство, в което участват всички съответни заинтересовани страни; 2) да позволява по-тясно сътрудничество на европейско равнище между съществуващите мрежи за правоприлагане, за да се гарантира, че се обръща внимание на нарушенията и на сложните проблеми, които засягат едновременно няколко сектора; 3) да разработва стратегии и средства за ефективно насочване към широкомащабни нарушения на правилата на ЕС, когато може да бъде предприето едно единствено действие за прилагане, за да бъдат защитени всички заинтересовани страни и да се осигури транснационално прилагане на законодателството; 4) да използва потенциала на новите технологии за насърчване на по-ефективни действия за прилагане и по-строг надзор на пазара.

3.2.3. Комитетът счита, че недостатъчното или неподходящото прилагане на правилата на ЕС прекалено дълго време е било ахилесовата пета на правото на Съюза и означава, че много случаи на измами и незаконни практики не са били разглеждани. Строгото прилагане на правото на ЕС е от съществено значение за изграждането на доверието на потребителите и за гарантиране, че предприятията, служителите и потребителите използват пълния потенциал на единния пазар.

3.2.4. Вредите, причинени на единния пазар от кризата с COVID-19, ще засилят вредите, причинени от оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС. Това би могло да означава, че след края на пандемията различията между държавите от ЕС по отношение на икономическото развитие, социалните гаранции и нивата на просперитет ще се увеличат с последствия за единния пазар и неговото развитие.

3.2.5. ЕИСК счита, че настоящото положение би могло да доведе до свеждането на единния пазар до обикновена зона за свободна търговия — не до естествения резултат от един наднационален политически проект, а просто до най-ниския общ знаменател на националните интереси на държавите.

3.2.6. Ето защо ЕИСК призовава европейските институции и съответните организации на гражданското общество ясно да информират европейските граждани за ограниченията на единния пазар, за да могат те да добият реалистична представа за това, което могат реално да очакват от неговото осъществяване и прилагане. Затова е важно да не се налагат мерки, които може да са излишни и необосновани и реално създават пречки пред дейността на предприятията, особено за МСП⁽¹¹⁾, включително професиите, или пълно хармонизиране, което не е оправдано, предвид че други принципи трябва да имат предимство, например правата и защитата на потребителите. Единният пазар трябва да отразява кредото „силни в многообразието“, което би трябвало да играе централна роля в европейската политика наред с аспекта за хармонизирането.

3.2.7. Стандартизацията изпълнява важна роля съгласно „новия подход“, прилаган не само към продуктите, но и към услугите.

3.2.8. Дългосрочен план, като изготвения от Комисията за премахване на оставащите пречки, е амбициозно и заслужаващо похвала начинание, но трябва да бъде придружен от значителни инвестиции в процеси по предоставяне на информация, предупреждение, образование, обучение, интеграция и стандартизация.

3.3. Социалното измерение на единния пазар

3.3.1. ЕИСК отново призовава Комисията да взема предвид социалното измерение на ЕС с цел насърчаване на създаването на качествени и достойни работни места, насърчаване на трансграничната мобилност, подобряване на компетентностите и уменията и увеличаване на социалните инвестиции в онези МСП, за които се счита, че са особено ограничени от наложените от ЕС правила и имат най-малка полза от съществуващото положение. Поради тази причина ЕИСК приветства приемането на стратегията за мястото на МСП в устойчива и цифрова Европа.

3.3.2. Комитетът счита, че утвърдените правила за единния пазар са полезни само дотолкова, доколкото допринасят за развитието на здрава социална пазарна икономика с цел предотвратяване на бедността, неравенството, дискриминацията и социалното изключване, с особен акцент върху гарантірането, че младите хора имат място в обществото.

3.3.3. Налице е силно усещане сред МСП и служителите, че те са най-засегнатите от икономическите кризи, въвеждането на еврото, а сега и от много сериозната пандемия, която тласна европейската икономика в рецесия. Това означава, че всяка мярка в подкрепа на европейски единен пазар трябва да е свързана с по-ясна, директна и ефективна комуникация, по-малко бюрокрация и правила, които могат да бъдат разбрани от всеки.

3.3.4. ЕИСК призовава също така в бъдещите мерки за екологосъобразната икономика и в плана за действие на Комисията за единния пазар да се включат правила относно сектора на социалната икономика, за да се гарантират еднакви условия на конкуренция за предприятията от социалната икономика и да се насърчава развитието на този сектор.

3.3.5. Подпомагането на млади предприемачи и на иновативни продукти и услуги е ключов аспект на програмата за постигане на единния пазар. ЕИСК одобрява решението да се подпомагат нови бизнес модели, а именно кръговата икономика, съвременни технологии, нисковъглеродни решения и решения за ефективно използване на ресурсите и други инициативи, предназначени, например, за насърчаване на международното измерение на предприятията, привличане на таланти и подобряване на уменията на персонала.

3.3.6. Комитетът изразява съгласие, че МСП, които инвестират в цифрови проекти, следва да бъдат подпомагани. Проектите би трябвало да бъдат изготвени така, че да са от полза за предприятията, потребителите и за гражданското общество като цяло.

3.4. Специфични бележки

3.4.1. ЕИСК подчертава трудностите, с които европейските предприятия се сблъскват, когато се конкурират на международните пазари с олигополи или монополи, които в някои случаи са държавни. Примерите включват железопътната промишленост, въздушния транспорт и вятърните генератори, където европейските предприятия са изправени пред ожесточена конкуренция (от предприятия от трети държави, по-специално от Китай).

⁽¹¹⁾ ОВ С 376, 22.12.2011 г., стр. 51.

3.4.2. ЕИСК подкрепя Комисията в борбата ѝ да гарантира съответствието на продуктите на онлайн платформите, за да не се пускат на пазара продукти, които са незаконни или не са безопасни. Комитетът подчертава значението на всяка отделна мярка, предназначена да се проверява съответствието на продуктите, продавани на онлайн платформи, и да се изпитва и гарантира безопасността на продуктите в световната онлайн верига на доставки.

3.4.3. Същевременно обаче ЕИСК би желал да препоръча Комисията, като част от това начинание, да разгледа също и въпроси като изкуствения интелект, търговските съобщения, маркетинга и рекламата, правните и договорните гаранции при продажбата на стоки и услуги, както и специални разпоредби за изпълнението и прилагането на правилата за вътрешния пазар в банковия и застрахователния сектор.

Брюксел, 16 юли 2020 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Luca JAHIER
